

Tárgy: ügyvédi mulasztás, iratcsatolási kötelezettség elmulasztása

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: 2019. F. 158/14.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a nem nyilvános tárgyaláson, zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

határozatot:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont volt ügyvéd 2 rb. szándékos – ebből egy esetben folytatólagosan megvalósított – fegyelmi vétséget követett el, ezért

800.000,- Ft, azaz nyolcszázezer forint pénzbírság

fegyelmi büntetéssel sújtja.

I n d o k o l á s :

A bejelentés:

Az eljárás alá vont volt ügyvéd ellen [...] ügyvezető terjesztett elő panaszt a [...] Kft. képviselőjében, kifogásolva az eljárás alá vont volt ügyvéd által a [...] Kft.-vel szemben történő igényérvényesítésre adott megbízás teljesítése során kifejtett eljárását.

Megállapított tényállás

a) A bejelentő [...] Kft, mint megbízó, valamint az eljárás alá vont volt ügyvéd, mint megbízott között megbízási jogviszony jött létre, amellyel összefüggésben a megbízási szerződés írásba foglalására nem került sor.

A megbízással az eljárás alá vont volt ügyvéd elvállalta, hogy ellátja a megbízó jogi képviseletét a [...] Kft. adóssal szembeni kölcsönkövetelésének bíróságon kívüli, illetve annak eredménytelensége esetén felszámolási eljárásban történő érvényesítése során. Az eljárás alá vont volt ügyvéd a kikötött ügyvédi megbízási díj 90%-át készpénzben átvette, a fizetésről azonban elismervényt, számlát nem adott.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a megbízás ellátása során személyesen egyeztetett az adós képviselőivel, majd levelezést folytatott a kölcsön visszafizetése érdekében.

Miután a bíróságon kívüli eljárás nem vezetett eredményre, ügyvédi meghatalmazás alapján az adós képviseletében felszámolás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a bíróságon. Az eljárás alá vont volt ügyvéd a megbízás teljesítése közben a tevékenység végzése alóli felfüggesztés hatálya alá került. A törvényszék végzésével felhívta az eljárás alá vont volt ügyvéd útján a hitelezőt, hogy a kérelem visszautasításának terhével, a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül csatolja a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelő fizetési felszólítást, melynek dátuma kizárólag 2018. [...] -i, vagy ezt követő dátumú lehet, továbbá bizonyítsa, hogy a 2018. [...] -i keltezésű levelét 2018. [...] -én vette át az adós. A felhívást az eljárás alá vont volt ügyvéd [...] napján [...] órákor átvette, azonban a felhívásnak nem tett eleget, a felhívásról a megbízóját nem tájékoztatta, továbbá az eljáró bíróság számára sem jelentette be, hogy az átvétel időpontjában az ügyvédi tevékenység alóli felfüggesztés hatálya alatt áll, így ügyvédi tevékenység folytatására, a megbízó képviseletének ellátására nem jogosult. Az eljárás alá vont volt ügyvéd az ügyiratokat tevékenysége felfüggesztésekor nem adta át sem az irodagondnoknak, sem a megbízottnak, emiatt a megbízó nem jutott hozzá a tértivevényhez, ami a felszámolási eljárás későbbi szakaszában a bíróság felhívásának teljesítéséhez elengedhetetlen lett volna.

A hiánypótlás előterjesztésének elmulasztása miatt a bíróság végzésével a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül visszautasította. A kérelem visszautasításáról az eljárás alá vont volt ügyvéd a megbízót nem tájékoztatta.

b) Az eljárás alá vont volt ügyvéd a kamara kétszeri felhívása ellenére, a megbízással érintett kölcsön érvényesítéséhez kötődően keletkezett ügyiratokat, így a felszólító- és válaszleveleket, a felszámolás iránti kérelmet, a bíróság hiánypótlási és visszautasító végzését nem nyújtotta be. Az eljárás alá vont volt ügyvéd a vezető fegyelmi biztos felhívására a nyilatkozatához kizárólag az egyes e-mail üzenetek nyomtatásban megjelenített szövegét csatolta, az ügy iratait azonban nem, így a fegyelmi biztos levelében felhívta a megbízási szerződés, valamint a megbízás alapján végzett tevékenység iratanyagának, így különösen a felszámolás iránti eljárás ügyiratainak, valamint az ügyféltájékoztatás igazolásának csatolására. A felszólításnak eljárás alá vont volt ügyvéd nem tett eleget, beadványához mindössze két, a megbízó által alá nem írt megbízási szerződést és két, a megbízó által aláírt meghatalmazást csatolt.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont volt ügyvéd védekezésében előadta, hogy 2017. novembertől folytak egyeztetések a bejelentő és az adós kft. között. A bejelentő kérésére felszólító levelet küldött az adósnak, majd a válasza reflektált. A levelezésről a bejelentőt tájékoztatta. A bejelentő ügyvezetője közölte, hogy nyáron nem lesz elérhető, illetőleg a felfüggesztése miatt az eljárás alá vont volt ügyvéd is elutazott külföldre nyaralni, s erről dr. [...] ügygondnokot egy közös ismerős útján értesítette. A bejelentő ügyvezetőjével találkozott, s ekkor tájékoztatta a felfüggesztéséről. Ekkor abban maradtak, hogy a bejelentő más ügyvédhez fordul, az eljárás alá vont volt ügyvéd pedig átadja az ügyiratokat. A számla kiállításának elmaradása kapcsán kitért arra, hogy részösszeg kifizetése esetén nem köteles számlát adni, csak a teljes munkadíj megfizetésekor. Az eljárás alá vont volt ügyvéd beadványához két aláíratlan megbízási szerződést, illetőleg annak hátoldalára másoltan két aláírt meghatalmazást csatolt, további nyilatkozatot nem tett.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos az eljárás alá vont volt ügyvéd terhére róttá, hogy a megbízási szerződést nem foglalta írásba, a munkadíj átvételéről elismervényt nem adott, a hiánypótlásnak nem tett eleget, továbbá a hiánypótlásról és a kérelem visszautasításáról a megbízót nem értesítette. Emellett a megbízás megszűnésekor iratkiadási kötelezettségének nem tett eleget, és képviseleti jogának megszűnését a bírósági eljárásban nem jelentette be, amivel 1 rendbeli szándékos, folytatólagosan elkövetett fegyelmi vétséget valósított meg. További tényállási elemként hivatkozott az ügyiratok csatolásának elmulasztására, amivel az eljárás alá vont volt ügyvéd további 1 rendbeli, szándékosan elkövetett fegyelmi vétséget valósított meg. Ezzel összefüggésben előadta, hogy e mulasztás önmagában elég súlyos, a hivatásrendi normákkal is ellentétes magatartás, abban az esetben ugyanis, ha a bejelentő nem aktív, akkor a tényállás megállapítása ilyen esetekben rendkívül nehézkes.

Az ügy összes körülményét mérlegelve, az elkövetési magatartással arányosan pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta, amelynek összegét a középérték felett javasolta megállapítani, az eljárási költségekben történő marasztalás mellett.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indokai:

A megbízás 2017. [...] napján történt létrejöttékor hatályos Üt. 23. § (1) bekezdése szerint az ügyvéd és a megbízó között a megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előrelátható költségekben. A felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik. A (2) bekezdés alapján a megbízást – a tanácsadás esetét kivéve – írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.

Az Üt. 1. §-a értelmében az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával – törvényes eszközökkel és módon – elősegíti megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Közreműködik abban, hogy az ellenérdekű felek a jogvitáikat megegyezéssel intézzék el. A 3. § (2) bekezdése előírja, hogy az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani.

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III. 22) MÜK szabályzat (régi ÜESZ) 3/3. pontja kimondja, hogy az ügyvéd vegyen igénybe minden törvényes eszközt ügyfele érdekei érvényesítéséhez. A rábízott ügyet a tényeket illetően és jogilag felkészülten, elsősorban ügyfele tényelődásainak szem előtt tartásával lássa el.

A 12/3. pont elvárása szerint az ügyvéd különösen kerülje el, hogy indokolatlan késedelemmel, tájékoztatás elmulasztásával, személyes kapcsolattartás mellőzésével vagy más hasonló magatartás tanúsításával a megbízónak az ügyvédségbe és az ügyvédi tevékenységbe vetett általános bizalma megrendüljön.

A 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról 159. § (1) bekezdése szerint az adóalany köteles – ha e törvény másként nem rendelkezik – a 2. § a) pontja szerinti termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője részére, ha az az adóalanytól eltérő más személy vagy szervezet, számla kibocsátásáról gondoskodni. A 166. § (1) bekezdése szerint abban az esetben, ha az adóalany a 165. § (1) bekezdésének b) pontja szerint mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól, köteles a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője részére nyugta kibocsátásáról gondoskodni. Számla és nyugtaadási kötelezettség hiányában a pénzmozgást a számviteli szabályoknak megfelelően kell dokumentálni, bizonylatolni.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni. Az Üttv. 39. § (3) bekezdés második mondata értelmében a jogi képviselő ellátása során az ügyvéd az ügyfél érdekeinek elsődlegessége alapján jár el.

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 2/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 2.1. pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez. A 2.4. pont szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.

Az ÜESZ 5.10. pontja rögzíti, hogy az ügyvédnek eljárása során a megbízás keretein belül kell eljárnia, ettől csak kivételes esetben és csak akkor térhet el, ha a megbízóval való előzetes megbeszélésre nem volt lehetősége, és a túllépés az ügyfél érdekében történik. Erről az ügyfelet írásban haladéktalanul tájékoztatni kell.

Az irodagondnokról szóló 7/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat (irodagondnoki szabályzat) 3.8. pontja szerint az irodagondnokkal együttműködésre kötelezett ügyvéd köteles az irodagondnok rendelkezésére bocsátani a folyamatban lévő ügyek iratait.

A kamarai iratcsatolási felhívás keltekor hatályos 6/2018. (III. 26) MÜK szabályzat (ÜESZ) 12.2.a) pontja szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles eleget tenni az ügyvédi kamara bármely – jogszabályban vagy kamarai belső szabályozáson alapuló – eseti felhívásnak. A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26) MÜK szabályzat 14.2. c) pontjából alapján az előzetes vizsgálat elrendeléséről szóló határozatnak tartalmaznia kell azt a rendelkezést, hogy (az eljárás alá vont személy) a vizsgálat lefolytatásához szükséges ügyvédi iratokat nyolc napon belül köteles, a bejelentésre tett észrevételét pedig jogosult a kamarának megküldeni.

Az Üt. 37. §-ának a) pontja értelmében fegyelmi vétséget követ el az az ügyvéd, aki az ügyvédi tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, illetve az etikai szabályzatban meghatározott köteleességét vétkenesen megszegi.

Ezzel gyakorlatilag azonos rendelkezést tartalmaz az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 107. § a) pontja, amely szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott köteleességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont védekezésével szemben a fegyelmi biztos álláspontját fogadta el, és a bizonyítékok mérlegelésével azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd a megbízási szerződést nem foglalta írásba. Aláírt szerződés hiányában az Üt. 23. § (2) bekezdése alapján az eljárás alá vont volt ügyvédet terhelte a megbízás írásbeli létrejöttének, és tartalmának bizonyítási kötelezettsége, amely kötelezettségének nem tudott eleget tenni, az eljárás alá vont volt ügyvéd előadását a panaszos előadása nem erősítette meg, így azt a Fegyelmi Tanács nem fogadta el. Azzal, hogy a megbízási szerződést az eljárás alá vont ügyvéd nem foglalta írásba, megsértette az Üt. 23. § (2) bekezdésének előírását.

Tényszerűen megállapítható volt az eljárás során, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd az átvett megbízási díjrészről bizonylatot, elismervényt nem állított ki, ezt ő maga sem tagadta, arra hivatkozott, hogy arra nem volt köteles a teljes megbízási díj megfizetésének hiányában, mely magatartása nem felelt meg az Áfa Tv. hivatkozott rendelkezéseinek, és ily módon az Üt. 3. § (2) bekezdésének. E körben a Fegyelmi Tanács osztotta a fegyelmi biztos azon jogértelmezését, miszerint az adóalanyt, illetve az alanyi mentes adóalanyt is terheli a számla vagy nyugtadási kötelezettség. Abban az esetben, ha számla és nyugtaadás nem kötelező, a pénzátvételt dokumentálni kell. Az ugyan az eljárás során nem volt megállapítható, hogy a díjrész átadása részlet vagy előleg címén történt, így a pénzfizetéshez kötődő bizonylatolási rend sem állapítható meg. Az azonban a tényállás hiányossága ellenére is bizonyos, hogy a pénzmozgás bizonylatolása, dokumentálása kötelező lett volna.

A rendelkezésre álló felszámolási iratok és a bejelentő előadása alapján szintén megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd a bíróság előtti eljárásban a hiánypótlási kötelezettség teljesítése érdekében nem járt el, illetőleg a hiánypótlásról, valamint a kérelem visszautasításáról sem a megbízóját, sem az irodagondnokot nem tájékoztatta, az eljáró bíróság számára nem jelentette be, hogy a hiánypótlást elrendelő végzés átvétele időpontjában az ügyvédi tevékenység alóli felfüggesztés hatálya alatt áll, így ügyvédi tevékenység folytatására, a megbízó képviselőjének ellátására nem jogosult.

Az eljárás alá vont volt ügyvédnek a felfüggesztéséről történt tudomásszerzést követően gondoskodnia kell volna arról, hogy az ügyfél erről a körülményről tudomást szerezhessen, és mérlegelhesse más ügyvéd bevonását, illetve végső soron az irodagondnok útján biztosítani kellett volna, hogy a megbízó ügye ne maradjon ellátatlanul, s a megbízó az ügyében meghozott bírósági határozatokról értesüljön. Az eljárás alá vont volt ügyvéd az ügyiratokat tevékenysége felfüggesztésekor nem adta át sem az irodagondnoknak, sem a megbízottnak, emiatt a megbízó nem jutott hozzá a tértivevényhez, ami a felszámolási eljárás későbbi szakaszában is a bíróság felhívásának teljesítéséhez elengedhetetlen lett volna. Az eljárás alá vont volt ügyvéd ezzel a magatartásával megsértette Üttv. 1. § (3) bekezdés, a 39. § (3) bekezdés, az ÜESZ 2.1., 2.4., 5.10. pontjai, valamint az irodagondnoki szabályzat 3.8. pontjának rendelkezéseit, mellyel egy rendbeli, és a többszöri szabályszegések okán folytatólagosan megvalósított szándékos fegyelmi vétséget követett el, mivel a tevékenységi szabályokkal tisztában volt, de a cselekménye, illetve a mulasztása következményeibe belenyugodott.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a vezető fegyelmi biztos általános jellegű felhívása, majd a későbbi, a releváns iratokat egyértelműen megjelölő felhívás ellenére sem csatolta be az ügyiratokat, ezzel a magatartásával megsértve az ÜESZ 12.2.a) pontját, és további 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el. Az a körülmény, hogy az eljárás alá vont ügyvéd csatolt e-mail leveleket, valamint két meghatalmazást, nem tekinthető az iratcsatolási kötelezettség teljesítésének, ugyanis a felhívásban egyértelműen szerepelt, hogy a tényállás megállapítása érdekében a felszámolási eljárás iratainak csatolása is szükséges.

A joghátrány alkalmazása körében a Fegyelmi Tanács súlyosító körülményként vette figyelembe a FESZ 26.5. pontja alapján, hogy az eljárás alá vont személyt korábban már több hasonló ténybeli alapon nyugvó fegyelmi vétségben marasztalták el, amellyel összefüggésben többször került sor magas összegű pénzbírság kiszabására vele szemben. Súlyosító körülmény volt továbbá a megszegett hivatásrendi normák nagy száma, és az a körülmény, hogy alapvető jelentőségű előírások tekintetében történt a szabályszegés. A Fegyelmi Tanács a büntetés kiszabása során a 109. § (1) bekezdése alapján figyelembe vette a fegyelmi vétséggel érintett ügy érdemére való kihatását, amely a felszámolási eljárásban az ügyfél érdekeinek érvényesíthetőségét alapvetően sodorta veszélybe, továbbá, hogy az eljárás alá vont személy meg sem kísérelte az általa okozott jogsérelmet elhárítani, az irodagondnokkal, és a megbízóval a kialakult helyzet rendezésében nem működött együtt.

A hivatkozott bünteteskiszabási körülmények alapján a Fegyelmi Tanács az Üttv. 108. § b) pontja alapján pénzbírság fegyelmi büntetést alkalmazott, és annak a rendelkező részben megállapított összegét látta megfelelőnek és az elkövetett fegyelmi vétség tárgyi súlyával arányban állónak. A fegyelmi büntetés kiszabásánál a Fegyelmi Tanács figyelembe vette az eljárás alá vont ügyvéd személyi körülményeit és jövedelmi viszonyait is, továbbá azt, hogy többször került sor nagy összegű pénzbírság kiszabására vele szemben, melynek nem volt elegendő visszatartó ereje ahhoz, hogy az újabb szabályszegéseknek elejét vegye.

Miután az eljárás alá vont ügyvéd felelőssége megállapításra került, a Fegyelmi Tanács az Üttv. 142. § (2) bekezdése alapján kötelezte az eljárás alá vont ügyvédet az eddigi eljárással felmerült átalányköltség viselésére.

A Fegyelmi Tanács határozata 2020. január 29. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa – 2019. F. 158.)